

Özet Rapor

Kürt Öz Yönetim Güçleri Tarafından Gerçekleştirilen Tutuklama Sayıları ve Zorla Kaybolma Vakalarında Artış

SNHR

SYRIAN NETWORK FOR HUMAN RIGHTS

الشبكة السورية لحقوق الإنسان

Suriye İnsan Hakları Ağı

Pazartesi, Şubat 18, 2019

Suriye İnsan Hakları Ağı (SNHR) Haziran 2011’de kurulmuş bağımsız bir demokratik kitle örgütü olup, Suriye’deki ölü sayıları ile ilgili tüm analizlerde BMİHYK için ana kaynak olarak dikkate alınmaktadır.

İçerik

- I. Kürt Öz Yönetim Güçleri’nin Denetimi Altındaki Bölgelerde Yaşayanlar İçin Kara bir Yılın ve Düzinlercesini Etkileyen Yaygın Şiddetin Başlangıcı
- II. En Belirgin Vakalar
- III. Sonuçlar ve Öneriler

I. Kürt Öz Yönetim Güçleri’nin Denetimi Altındaki Bölgelerde Yaşayanlar İçin Kara bir Yılın ve Düzinlercesini Etkileyen Yaygın Şiddetin Başlangıcı

2019 yılının başlangıcından bu yana SNHR ekibi, gerek Rakka gerekse de Hasaka da Kürt Öz Yönetim Güçleri¹ tarafından gerçekleştirilen bir takım geniş kapsamlı baskınlar ve tutuklama operasyonları belgelemiştir. Bu baskınlarda göz altına alınanların yarısı Kürt Öz Yönetim güçleri tarafından tutuklandıkları inkar edildiğinden dolayı ayrıca aileleri ile görüşmeleri ve avukat tutmalarına da olanak tanınmadığı için zorla kaybolmuş, ayrıca aileleri bu kişilerin nerede olduğuna dair herhangi bir bilgi alamamışlardır.

Tutuklamalar, Kürt Öz Yönetim Güçlerinin kontrolü altındaki bölgelerde sürdürdüğü daha geniş taciz, baskı ve temel insan hakları normlarının ihlaline dayalı politikalarının bir parçası olmuştur. Biz en başta çoğu zorla kaybolmalar ile sonuçlanan keyfi tutuklamalar olmak üzere işkence, çocukların savaştırılması ve zorla askere alınma gibi çeşitli ihlaller belgeledik.

Öz Yönetim güçleri tarafından gerçekleştirilen baskın ve keyfi tutuklamalar en çok şu bölgelerde yoğunluk kazanmıştır:

Rakka, Tel Abiyad ve Tabka şehirleri, bunlar dışında El Kahtaniye, Ayn Al Arus, Masada, Has Habel, Has Dakul ve Has Alej köyleri ve ayrıca Rakka valiliğine bağlı Suluk ve Mansura kasabaları, bunların yanısıra Halep valiliğine bağlı Ayn al Arab ve Manbij şehirleri ile Hasakaa valliğine bağlı Hasaka ve el Derbasiya şehirleri.

¹ Esas olarak Demokratik Birlik Partisi – Kürdistan İşçi Partisi’nin bir kolu – tarafından oluşturulan güçler

SNHR ekibi, Ocak 2019 başlangıcından bu raporun yayınlandığı tarihe kadar geçen süre içerisinde Öz Yönetim Güçleri tarafından gerçekleştirilen işlerinde dört çocuk ve altı kadının da bulunduğu en az 107 tutuklama vakası belgelemiştir. Kürt Öz Yönetim güçleri tarafından zorla kaybedilen bu tutukluların yüzde elli ikisinin tutuklulukları veya nerede buldukları hakkında herhangi bir bilgi verilmesi reddedilmiş; bu kişilerin aileleri ile görüşmeleri, avukat tutmaları ve hatta bu güçlerin kontrolü altındaki bölgelerde yer alan mahkemelerde yargılanmaları engellenmiştir. Bu ihlallerin en kötü sonucu, Öz Yönetim güçlerinin gözaltı merkezlerinde işkence ve tıbbi ihmal sonucu hayatını kaybeden iki kişi olmuştur. Öz Yönetim Güçleri bunun ardından kurbanlarının cesetlerini ailelerine teslim etmiştir.

Öz Yönetim güçleri tarafından gerçekleştirilen tutuklamalarda kendi kontrolleri altındaki alanlarda yaşayan insanlar (IDPlar) ve özellikle de göçmen kamplarında kalan kişiler hedef alınmış, bu IDPlerin ISIS üyeleri veya Silahlı Muhalefet grupları üyeleri ile akraba bağları ilişkileri gibi çeşitli suçlamalar öne sürülmüştür. Öz Yönetim güçlerinin aynı aileden birçok bireyi tutukladığı, kendi politikalarının protesto edildiği eylemlere katılan bireyleri ve ayrıca zorla askere alma ve kendilerine karşı yapılan protestoları kınama gibi öz yönetim politikalarını desteklemeyi reddeden ruhani lider ve kabile şeyhlerini de hedef aldığı pek çok vaka tarafımızdan belgelenmiştir. Tutuklamalar ayrıca ulusal müfredattan ve Öz Yönetim güçleri tarafından dayatılan öğretim yöntemlerinden sapan öğretmenleri de kapsamaktadır.

Tutuklama ve baskınların çoğu herhangi bir yargı emri olmadan gerçekleşmiştir. Rakka valiliği batı kesiminde yer alan Mansura kasabası sakinleri gibi, bölgelerde yaşayan ve protesto hareketlerine tanıklık eden birtakım insanlar tarafından bize Öz Yönetim askeri güçlerinin bölgeyi kuşatma altına aldığı ve evlere zorla girdiği bilgisi verilmiştir. Biz başka durumlarda da bu güçlerin üyeleri tarafından pazarlardan veya diğer kamu alanlarından sivillerin kaçırılmasına benzer operasyonlar yaptıklarını belgeledik. Ayrıca bölge sakinlerinden aldığımız bazı bilgilerde, Öz Yönetim Güçleri'nden kaçmaya çalışırken vurulan bir takım tutukluların olduğunu ve ailelerinin kendilerinden herhangi bir haber alamadıkları belirtilmektedir.

Yukarıda bahsedilen tüm vakalara ek olarak, Öz Yönetim güçleri tarafından şiddet görmüş bazı bölge sakinlerinden, öz yönetim güçleri tarafından kendilerine kaçaklar teslim olmadıkları takdirde tüm mal varlıklarının yakılıp yakılacağı ve ailelerinin tutuklanacağı yönünde tehditler yapıldığını öğrendik.

Öz Yönetim güçlerinin çocukları zorla askere almaya devam etmesiyle ilgili olarak, bu raporun hazırlandığı dönemde tümü Öz Yönetim Güçlerince kaçırılmış yaşları 13-17 arası değişen dört çocuğun zorunlu askerliğe tabi tutulduğunu, bunların nerede oldukları ve sağlık durumlarıyla ilgili ailelerine bilgi verilmediğini, sadece kendilerine çocuklarının askeri eğitim kamplarına götürüldüğü bilgisinin verildiği vakalar kaydettik.

II. En Belirgin Vakalar

Kürt Öz Yönetim güçleri, pek çok alanda uluslararası insan hakları kanunlarını defalarca çiğnemiştir. Roma Tüzüğü'nün 7.maddesi uyarınca; işkence, zorla kaybolma ve fiziki özgürlüğün yoğun kısıtlanması faaliyetlerinin kaşten ve geniş ölçüde uygulanması, insanlığa karşı suç kapsamına girmektedir. Bu raporda Kürt Öz Yönetim Güçleri tarafından gerçekleştirildiği bildirilen bu özellikteki vakaların yoğunluğu, bunun bu güçler tarafından uygulanan kapsamlı bir stratejik politika olduğunun altını çizmektedir.

23 Ocak 2019 Çarşamba günü Öz Yönetim Güçleri, Rakka Valiliği doğu kesiminde yer alan Mansura köyüne bir baskın ve tutuklama operasyonu gerçekleştirdi. Bunun sonucunda 37 kişinin tutuklandığını ve bilinmeyen bir yerde tutulduklarını belgeledik.

24 Ocak 2019 Perşembe günü Öz Yönetim güçleri, Rakka kentinin Ramalya semtindeki evlerine düzenlediği baskının ardından içinde bir çocuk ve üç kadının da bulunduğu altı sivili tutuklamış, bu tutukluların tümünü bilinmeyen bir yere götürmüştür.

III. Sonuçlar ve Öneriler

Kürt Öz Yönetim güçleri, pek çok alanda uluslararası insan hakları kanunlarını defalarca çiğnemiştir. Roma Tüzüğü'nün 7.maddesi uyarınca; işkence, zorla kaybolma ve fiziki özgürlüğün yoğun kısıtlanması faaliyetlerinin kaşten ve geniş ölçüde uygulanması, insanlığa karşı suç kapsamına girmektedir. Bu raporda altı çizilen Kürt Öz Yönetim Güçleri tarafından gerçekleştirilmiş bu özellikteki vakaların yoğunluğu, bunun bu güçler tarafından uygulanan kapsamlı bir stratejik politika olduğunun altını çizmektedir.

Uluslararası hukuk, silahlı çatışma durumlarında çocuklar için özel koruma önlemleri sağlamakta olup, bunun içerisinde çocukların zorunlu askerliğine ve çatışmalarda kullanılmalarına karşı kesin bir yasaklama da mevcuttur. Kürt Öz Yönetim güçleri ise çocukları kaçırap onların zayıflıklarını ve kötü yaşam ve psikolojik durumlarını da kullanarak, kendi güçleri ile birlikte askeri hizmete alma suretiyle bu yasağı defalarca ihlal etmiştir.

Öneriler:

Öz Yönetim güçleri

- Uluslararası insan hakları hukuku ilkelerine riayet edin, her türlü keyfi tutuklamayı sona erdirin, tutukluların durumlarını açıklayın, bunların aileleri ile irtibat kurmalarını ve adil yargılanmalarını sağlayın, kaybolanların akibetini açıklayın ve tüm işkenceleri durdurun.
- Gözaltı merkezlerinin yerlerini açıklayın ve aileleri ve insan hakları örgütlerini buraları ziyaret etmeleri için davet edin, çocuk kaçırma ve işkence faaliyetlerinde bulunmuş Öz Yönetim güçleri mensupları hakkında soruşturmalar açın, bunları derhal görevden uzaklaştırın ve kendilerine bu suçlarla bağlantılı yasal işlem başlatın.

Öz Yönetim güçlerini destekleyen devletler

- Suriye Demokratik güçlerini destekleyen devletlerin, bu güçlerin kontrol altında tuttuğu tüm bölge ve kasabalarda gerçekleştirdiği ve bu raporda belirtilen tüm ihlalleri sona erdirmeye yönelik olarak bu güçlere baskı uygulaması gerekmektedir.
- Her türlü silah desteği sona erdirilmelidir. Bu silahların savaş suçu veya insanlığa karşı suç niteliğindeki eylemlerde kullanılacak olduklarını bile bile Suriye Demokratik güçlerine silah ve askeri yardımlar yapılması, bu suçlara destek verilmesi anlamını taşımaktadır.
- Doğu Suriye bölgelerinde demokratik bir sürecin oluşmasını, toplumun tüm kesimlerinin uluslararası gözetim altında katılabileceği özgürce bir seçim sürecini ve toplumu gerçekten temsil edebilecek ve bölgede istikrar ve adalet sağlayacak demokratik bir siyasi otoritenin kurulmasını destekleyin.

@snhr

Info@sn4hr.org

www.sn4hr.org

